

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання Вченої ради
комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-
реабілітаційна академія» Запорізької
обласної ради

28 лютого 2019 року № 7

Введено в дію 28 лютого 2019 року

Наказ ректора Хортицької
національної академії

від 28 лютого 2019 року № 35

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (англійська мова)

для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальностей

**016 Спеціальна освіта, 231 Соціальна робота, 053 Психологія,
073 Менеджмент, 242 Туризм, 022 Дизайн (спеціалізації Медіадизайн,
Перукарське мистецтво та декоративна косметика)**

для вступників зі спеціальними умовами вступу
на основі повної загальної середньої освіти

Укладачі:

Корнелюк Б.В., кандидат філологічних наук, доцент

Єрмакова Н.М., кандидат філологічних наук, старший викладач

Діброва М.Ю., старший викладач

ЗМІСТ

I. Пояснювальна записка	4
II. Характеристика вступного іспиту з іноземної мови	6
III. Критерії оцінювання	15

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасна парадигма освіти розглядає іноземну мову як важливий засіб міжкультурного спілкування. Такий підхід зорієнтовує процес навчання на формування у вступників загальноосвітніх навчальних закладів здатності до соціального контакту з представниками іншої лінгвокультури в найтиповіших ситуаціях мовленнєвої взаємодії. Досягнення цього рівня сформованості навичок та вмінь забезпечується взаємопов'язаним комунікативним, когнітивним і соціокультурним розвитком абітурієнта.

Мета іспиту – оцінка рівня навчальних досягнень вступників з англійської мови задля конкурсного відбору для навчання в академії.

Пропонована програма вступного іспиту з іноземної мови (англійської) створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1) та рівнів навчальних досягнень учнів середніх шкіл, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України (2-11 класи). У ній також відображено міжнародний досвід визначення рівнів володіння мовою.

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетентності уніфікується за видами і формами виконання та враховує особливості англійської мови.

Об'єктами контролю є **читання і письмо** як комунікативні уміння, а також **лексичний і граматичний аспекти** іншомовної комунікації через використання мови.

Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках літературного мовлення прийнятого у Великій Британії, та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначеним у шкільній навчальній програмі.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетенції в **читанні** орієнтується на різні його стратегії: розуміння

основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчаюче читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання).

Джерелами для добору текстів є інформаційно-довідкові, рекламні, газетно-журнальні матеріали, уривки з художніх творів, зміст яких узгоджується з навчальною програмою. Тексти (для ознайомчого читання) можуть містити незнайомі слова – до 5%, а для вивчаючого та вибіркового читання – до 3%, про значення яких можна здогадатись із контексту, за словотворчими елементами, за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми). Загальний обсяг текстів не перевищує 1500 слів.

Завдання для визначення рівня сформованості компетенції в **письмі** зорієнтовані на виконання комунікативно-творчих видів діяльності: писати повідомлення, опис, роздум на різні теми, пов'язані з інтересами та комунікативними потребами, що узгоджуються із змістом шкільної навчальної програми. Загальний обсяг письмового завдання не менше 100 слів.

Контроль **лексичної та граматичної компетенції (використання мови)** передбачає визначення рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно добирати і утворювати лексичні одиниці відповідно до комунікативних потреб спілкування у межах сформульованих завдань. Основними засадами для вибору видів тестів і їх змісту слугують завдання комунікативно-когнітивного спрямування.

II. ХАРАКТЕРИСТИКА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКОЇ)

Мета – визначити рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності у вступників відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, чинних навчальних програм та Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ СКЛАДОВИХ ТЕСТУ

РОЗДІЛ I. ЧИТАННЯ

Частина I. Читання.

Мета – виявити рівень сформованості умінь вступників самостійно читати і розуміти автентичні тексти у визначений проміжок часу, а також через використання мови з'ясувати рівень володіння лексичним і граматичним матеріалом, який дає їм можливість вільно спілкуватись у типових ситуаціях іншомовної комунікативної взаємодії.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетентності в читанні орієнтуються на різні стратегії: розуміння основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчаюче читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання).

Джерелами для добору текстів слугують автентичні інформаційно-довідкові, рекламні та газетно-журнальні матеріали. Зміст текстів узгоджується з навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень B1).

У більших за обсягом автентичних текстах, які можуть бути представлені у вигляді фрагментів із брошур, журнальних оголошень або інформації, з якою вступники можуть зустрітись у реальних ситуаціях спілкування. Послідовність сформульованих запитань відповідає логіці появи цієї інформації в тексті.

Тексти для ознайомлювального читання можуть містити до 5% незнайомих слів, а для вивчаючого та вибіркового читання – до 3%, про

значення яких можна здогадатись із контексту, за словотворчими елементами, за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми).

Загальний обсяг текстів не перевищує 1600 слів (рівень B1).

Вимоги до практичного володіння умінням читати для базового рівня (B1)

У тестах оцінюється рівень розуміння тексту, уміння вступника узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключову інформацію та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами.

Вступник повинен уміти:

- читати (з повним розумінням) тексти, побудовані на знайомому мовному матеріалі;
- виокремлювати загальну інформацію та детальну інформацію із текстів, що використовуються в повсякденному спілкуванні;
- виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події та інше;
- диференціювати основні факти і другорядну інформацію;
- розрізняти фактографічну інформацію та враження;
- сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;
- працювати з різножанровими текстами;
- переглядати текст або серію текстів з метою пошуку необхідної інформації для виконання певного завдання;
- визначати структуру тексту і розпізнавати логічні зв'язки між його частинами;
- встановлювати значення незнайомих слів на основі здогадки, схожості з рідною мовою, пояснень у коментарі.

Вступник читає і розуміє автентичні тексти різних жанрів і видів, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Добір текстів для читання, а також ситуацій для писемного мовлення має здійснюватись відповідно до тематики спілкування, окреслені в

Програмі з іноземних мов. Основними критеріями вибору текстів є їхня автентичність, прозорість, обсяг і відповідність інтересами сучасної молоді.

Вступник також повинен уміти:

- знаходити загальну та детальну інформацію із документів, що використовуються в повсякденному житті (короткі повідомлення для друзів, оголошення, проспекти, меню, розклад руху поїздів тощо);
- виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події тощо; розрізняти фактографічну інформацію і враження;
- надавати точну та детальну інформацію в текстах, що стосується повсякденного життя, написаних розмовною літературною мовою;
- сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;
- розуміти різножанрові тексти, включаючи уривки художніх творів та творів публіцистичного стилю; розуміти структуру тексту і розпізнавати зв'язки між його частинами.

Форми завдань:

- із вибором правильної відповіді;
- на встановлення відповідності (добір логічних пар);
- на заповнення пропусків у тексті;
- знаходження аргументів та висновків;
- вибір назв абзаців тексту із запропонованих назв.

Типи текстів: статті з періодичних видань; листи (особисті, ділові тощо); оголошення, реклама; розклади (уроків, руху поїздів тощо); меню, кулінарні рецепти; програми (телевізійні, радіо тощо); особисті нотатки, повідомлення; уривки художніх творів.

Частина II. Використання мови

Мета – визначити сформованість мовних умінь та навичок, а також якість засвоєння лексичного і граматичного матеріалу, що надасть можливість вступникам вільно спілкуватись.

Вимоги

до практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом

У тестах оцінюється сформованість мовних умінь та навичок, а також якість засвоєння лексичного і граматичного матеріалу вступником, який повинен володіти необхідним словниковим запасом, вміти аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова, розуміти значення слів відповідно до контексту та логічні зв'язки між його частинами.

Типи текстів: автентичні тексти (відповідно до рівня B1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), невеликі за обсягом (400-450 слів).

Завдання завжди пов'язані із ситуаціями спілкування згідно з чинними навчальними програмами. У тестах використовуються зразки писемного мовлення Великої Британії. Тест складається з коротких текстів/уривків текстів обсягом до 200 слів, які перевіряють розуміння інструкцій, офіційних повідомлень та рекламних оголошень, а також уривків із рекламних буклетів, листів, газет, журналів.

Форми завдань:

- із вибором однієї правильної відповіді: завдання полягає у тому, щоб вступник вибрав одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих варіантів відповідей;
- заповнення пропусків у тексті: завдання полягає в тому, щоб вступник заповнив пропуски в тексті, використовуючи запропоновані слова або словосполучення. Вибір здійснюється відповідно до мети, знань, навичок та умінь, що перевіряються з лексики чи граматики.

Вступники повинні вміти ідентифікувати та вибирати правильні формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій у процесі писемного спілкування.

РОЗДІЛ II. ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

Мета – визначити рівень сформованості у вступників навичок та вмінь, необхідних для виконання на письмі комунікативних завдань, які пов'язані з повсякденним життям.

Цей розділ тесту передбачає створення власного писемного висловлювання та зорієнтований на виконання комунікативно-творчих завдань: перефразування; написання короткого повідомлення у формі листівки, записки або електронного листа; написання розповіді або неофіційного листа. Зміст завдань пов'язаний з інтересами та комунікативними потребами вступників та узгоджується зі шкільною програмою.

Завдання для перевірки сформованості навичок писемного мовлення формулюються у вигляді мовленнєвих ситуацій, у змісті яких мають бути чітко визначені мета і об'єкт спілкування. Вибір комунікативної ситуації передбачає міжкультурне спілкування, а відтак зміст мовленнєвих ситуацій має включати соціокультурні особливості країни, мова якої вивчається, і України.

Обсяг письмового повідомлення не менше 100 слів (відповідно до рівня B1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти).

Вимоги

до практичного володіння умінням писати для базового рівня (B1)

Тест перевіряє уміння здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених комунікативних завдань. Перевіряється також рівень володіння функціональними стилями писемного мовлення у межах, визначених навчальною програмою.

Вступник володіє функціональними стилями писемного мовлення в межах, визначених Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов, що також відповідає Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти (рівень B1).

Вступник повинен уміти:

- писати особисті і ділові листи, використовуючи формули мовленнєвого етикету, прийняті в країнах, мова яких вивчається, розповідаючи про окремі факти та події свого життя, висловлюючи власні міркування і почуття, описуючи плани на майбутнє та запитуючи аналогічну інформацію, а також передавати повідомлення у вигляді записки довільної форми;
- повідомляти про перебіг подій, описувати людину або предмет;
- писати повідомлення про побачене, прочитане, почуте;
- висловлювати та обґрунтовувати власну точку зору;
- писати поздоровлення, запрошення, оголошення, записки, електронні листи;
- заповнити анкету;
- ідентифікувати та обирати адекватні формулювання, використовуючи відповідний лексико-граматичний діапазон.

Від вступників очікується адекватне використання лексики та граматики відповідно до заданої комунікативної ситуації та з використанням відповідного стилю. Їм також потрібно вміти передавати власну точку зору, ставлення, особисті відчуття та робити висновки.

Форма завдання

Ця складова частина тесту передбачає створення власного письмового висловлювання відповідно до запропонованої комунікативної ситуації. Від вступників вимагається написати власне письмове висловлювання на основі конкретної ситуації і направляючих вказівок: письмових підказок (повідомлень, листів, оголошень, реклами тощо).

СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ І ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

I. Особистісна сфера:

- Повсякденне життя і його проблеми.
- Сім'я. Родинні стосунки.

- Характер людини.
- Режим дня.
- Здоровий спосіб життя.
- Дружба, любов.
- Стосунки з однолітками, в колективі.
- Світ захоплень.
- Дозвілля, відпочинок.
- Особистісні пріоритети.
- Плани на майбутнє, вибір професії.

II. Публічна сфера:

- Навколишнє середовище.
- Життя в країні, мова якої вивчається.
- Подорожі, екскурсії.
- Культура і мистецтво в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Спорт в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Література в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Засоби масової інформації.
- Молодь і сучасний світ.
- Людина і довкілля.
- Одяг.
- Покупки.
- Харчування.
- Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.
- Україна у світовій спільноті.
- Свята, знаменні дати, події в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Традиції та звичаї в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Видатні діячі історії та культури України та країни, мова якої вивчається.
- Визначені об'єкти історичної та культурної спадщини України та в країні, мова якої вивчається.

- Музеї, виставки.
- Кіно, телебачення.
- Обов'язки та права людини.
- Міжнародні організації, міжнародний рух.

III. Освітня сфера:

- Освіта, навчання, виховання.
- Шкільне життя.
- Улюблені навчальні предмети.
- Система освіти в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Іноземні мови у житті людини.

ВИМОГИ ЩОДО ВОЛОДІННЯ МОВНОЮ КОМПЕТЕНЦІЄЮ

Іменник

Однина та множина

Іменні сполучення

Абстрактні іменники

Складні іменники

Присвійний відмінок

Артикль

Означений та неозначений

Нульовий артикль

Прикметник

Категорії та види прикметників

Ступені порівняння прикметників

Предикатив та атрибутив

Займенник

Види займенників

Дієслово

Правильні та неправильні дієслова

Стверджувальна, питальна та заперечна форми

Наказовий спосіб

Герундій

Дієприкметник 1 та 2

Дієслівні конструкції

Модальні дієслова

Фразові дієслова

Видо-часові форми

Прислівник

Правильні та неправильні прислівники

Категорії та види прислівників

Ступені порівняння

Прислівникові звороти

Числівник

Кількісні та порядкові числівники

Прийменник

Види прийменників

Сполучники

Види сполучників

Речення

Прості речення

Безособові речення

Складні речення

Умовні речення (0, I, II типів)

Пряма й непряма мова

Словотворення

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ

Лексичний мінімум вступника складає 1600 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, передбаченої Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту)

та складають загальноповживані слова, які зазвичай використовують носії мови у повсякденних ситуаціях спілкування.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати складання іспиту з іноземної мови оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Вступні випробування представлені у формі тестів. Кожний тест складається з 40 завдань (20 граматичних і 20 лексичних). Кожна правильна відповідь оцінюється 2,5 балами.

Оцінювання знань вступників відбувається на підставі таких критеріїв:

5-бальна шкала оцінювання			
2 (незадовільно)	3 (задовільно)	4 (добре)	5 (відмінно)
200-бальна шкала оцінювання			
100-119	120-159	160-179	180-200
Критерії оцінювання знань			
0-7 правильних відповідей	8-23 правильні відповіді	24-31 правильна відповідь	32-40 правильних відповідей

Якщо абітурієнт під час іспиту з іноземної мови набрав від 120 до 200 балів, то дана кількість балів вважається достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до відповідної конкурсної пропозиції.

Оцінювання рівня знань вступників проводиться кожним із членів екзаменаційної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання.